

Dnr :

Uppföljningsrapport per oktober 2017

Omvärld

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i sin oktoberrapport påvisat de utmaningar som kommunsektorn står inför de närmaste åren

Den kraftiga ökningen av befolkningen i yngre och äldre åldrar är nu betydligt snabbare än den för antalet personer i yrkesverksam ålder. Därför tilltar behovet av verksamhet mer än det som beräknas kunna finansieras genom ökad sysselsättning och därmed ökade skatteintäkter. Om inga åtgärder vidtas uppstår ett gap mellan intäkter och kostnader på 59 miljarder kronor år 2021.

Kommunernas och landstingens arbete med att förändra och utveckla verksamheten måste intensifieras och i ännu större utsträckning inriktas på effektiviseringar med hjälp av ny teknik och nya arbetssätt. Staten måste bidra till att underlätta effektiviseringar i sektorn. Det sektorn behöver är mer av generella och värdesäkrade statsbidrag, och mindre av riktade, detaljstyrande bidrag.

Efter några års snabb tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. SKL:s bedömning är att konjunkturen stärks ytterligare det närmaste året. Främst är det den inhemska efterfrågan via växande investeringar och ökad privat konsumtion som driver tillväxten. Det medför en BNP-tillväxt på runt 3 procent i år och nästa

år. Därefter räknar SKL enligt sin framskrivningsmetod med att ekonomin åter går till ett konjunkturellt normalläge och att tillväxttalen blir betydligt lägre efter 2018. Det innebär också att sysselsättningsutvecklingen och skatteunderlagets reala tillväxt blir svagare mot slutet av perioden. Det beror dels på återgången till ett konjunkturellt normalläge, dels på att ökningen av antalet personer i arbetskraften avtar.

Bollebygd

De utmaningar som beskrivs i SKL:s rapport gäller självfallet även Bollebygd. Gjorda befolkningsprognoser visar på både allt fler barn och elever samt äldre över 80 år. Bollebygd har i likhet med många andra kommuner redovisat goda resultat under de senaste åren, sammantaget har kommunens resultat de senaste tio åren i genomsnitt varit 2,7 % av skatter och generella bidrag (kommunsektorn totalt 2,9 %). Enligt SKL kommer resultat på dessa nivåer bli betydligt svårare att uppnå de närmaste åren, den största utmaningen är sammansättningen av befolkningsökningen. Befolkningen växer särskilt snabbt i yngre och äldre åldrar, dvs de åldrar som kräver mest resurser.

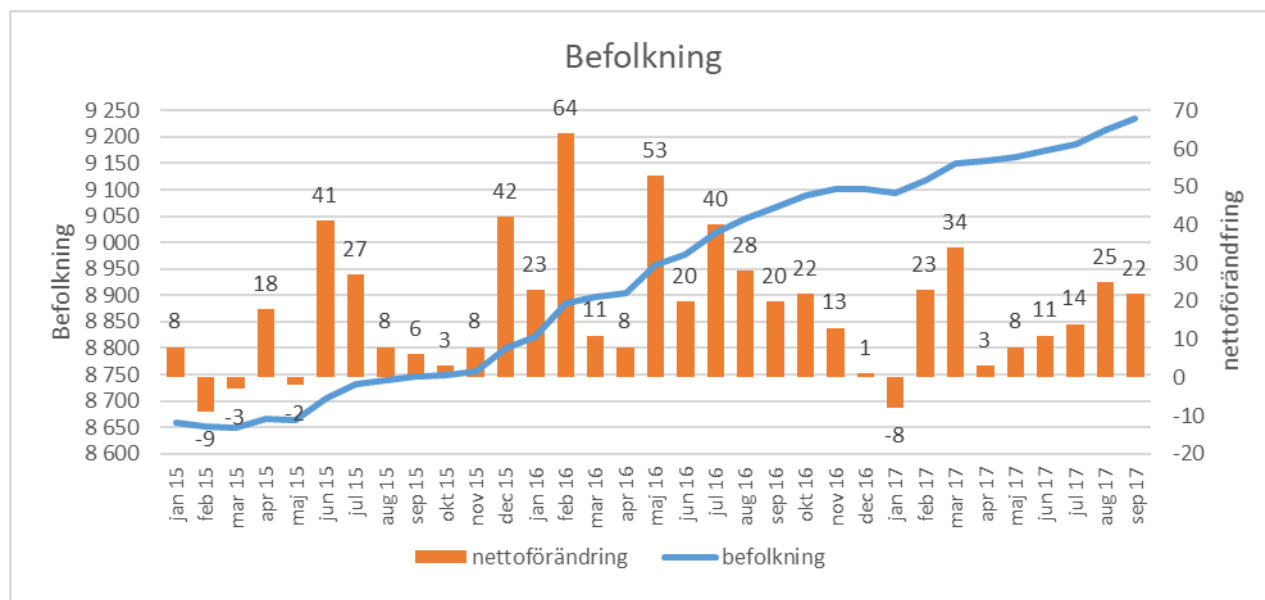
Till detta kommer omfattande behov av investeringar i förskolor, skolor, LSS-boenden, äldreboenden och VA-åtgärder, detta gäller såväl i Bollebygd som i många andra kommuner.

SKL sammanfattar sin prognos med att de strukturella utmaningarna som kommunsektorn står inför är större än de vi sett de senaste femtio åren. Kommunerna och landstingen kommer behöva stöd från staten med finansiering, alternativet är betydande skattehöjningar och/eller kraftiga kvalitetsförsämringar.

Resultat 2017

Kommunen prognosticer ett resultat för året på 24,0 miljoner kronor (mnkr), vilket är 16,8 mnkr bättre än budget efter det att fullmäktige beslutat tillföra bildnings- och omsorgsnämnden ytterligare 10 mnkr. Anledningen till överskottet är betydligt högre generella statsbidrag och utjämnung än vad som förväntades när budgeten beslutades i juni 2016 samt att nämnderna sammantaget redovisar ett överskott. Årets investeringar beräknas hamna på cirka 80,0 mnkr, jämfört med budgeten på drygt 138 mnkr.

Befolkningsutvecklingen

Kommunens befolkning har ökat med 132 personer mellan januari till och med september i år.

I diagrammet ovan visas förändringen från och med 2015 och som synes är det en lugnare ökning innevarande år jämfört med 2016. Antal invånare beräknas öka med mellan 150-190 stycken för 2017, vilket innebär en ökning med mellan 1,7-2,1 % jämfört med december 2016.

Övergripande kommunen

Ekonomi

Belopp i mnkr	2017				Utfall 2016
	Utfall Jan - okt	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse prognos-budget	
Verksamhetens intäkter	90,2	120,0	120,0	0,0	133,3
Verksamhetens kostnader	-447,1	-574,4	-575,8	0,4	-541,1
Avskrivningar	-16,4	-20,0	-20,0	0,0	-19,2
Verksamhetens nettokostnader	-373,4	-474,4	-475,8	1,4	-426,9
Skatteintäkter	353,4	423,6	422,0	1,6	405,4
Generella statsbidrag och utjämning	63,0	75,8	65,0	10,8	61,3
Finansiella intäkter	0,7	1,0	0,0	1,0	1,1
Finansiella kostnader	-1,0	-2,0	-4,0	2,0	-3,3
Resultat efter skatteint. och finansnetto	42,8	23,0	7,2	16,8	37,6
Extraordinära poster	-	-	-	-	-
Resultat	42,8	24,0	7,2	16,8	37,6

Resultatet till och med oktober är ett överskott med 42,8 miljoner kronor (mnkr). Uppföljningen per oktober är inget riktigt bokslut vilket innebär att det finns kostnader och intäkter som inte är periodiserade fullt ut. Resultatet för perioden är därför svår att jämföra med det prognostiserade helårsresultatet som är 24 mnkr. Prognosen för helåret är minskad från 25 mnkr i delårsbokslutet, försämringen finns bland verksamhetens kostnader, –övriga poster ovan har en oförändrad prognos.

Nämnd	2017			
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår
Fullmäktige, mm*	-1 754	-3 039	-2 139	900
Kommunstyrelsen	-42 612	-56 066	-54 966	1 100
Bildnings- och omsorgsnämnden	-303 628	-381 943	-381 743	200
Samhällsbyggnadsnämnden	-22 451	-32 801	-31 801	1 000
Summa nämnder	-370 445	- 473 849	-470 649	3 200

Belopp är i tkr.

*Här ingår även revisionen, jävsnämnd, valnämnd och överförmyndare.

Nämnderna har kompenserats för nya löner 2017 med 7 800 tkr. Detta var det belopp som har funnits centralt budgeterat och beräkningen är att det motsvarar årets löneökningar. Även timavlönades löneökningar ska rymmas i beloppet.

Prognoserna har förbättrats något för nämnderna jämfört med delåret. Fullmäktige inklusive revisionen, jävsnämnd, valnämnd och överförmyndare har förbättrats från ett prognosticerat överskott på 615 tkr till 900 tkr. Förbättringen beror bl.a. på lägre kostnad för partistöd än budgeterat, ett vite till jävsnämnden och en något ytterligare förbättring för överförmyndaren.

Övriga nämnder kommenteras separat nedan.

Finansförvaltningen (finns ej med i tabellen) bidrar till ett överskott för helåret med 13 600 tkr, det är något bättre än prognosen i delårsbokslutet (13 200). Överskottet beror på högre skatteintäkter än budgeterat och att den ofördelade budgeten inte nyttjas fullt ut.

Likviditet/ Låneskuld

Fullmäktige beslutade 2017-02-09 om möjligheten att under 2017 uppta lån på 46,0 mnkr. I oktober lånade kommunen 30 mnkr vilket innebar att låneskulden per 2017-10-31 uppgick till 213,0 mnkr. Den genomsnittliga räntan för kommunens lån har den senaste 12-månadersperioden varit 0,65 %.

Likviditeten uppgick 31/10 till 59,2 mnkr, i nuläget görs bedömningen att några ytterligare lån inte behöver tas förrän vid årsskiftet 2018/2019.

Kommunstyrelsen

Verksamhet	2017				2016
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall nettokostnad helår
Politisk vht	-1 904	-2 585	-2 385	200	-2 494
Näringsliv o konsument	-344	-536	-536	0	-149
Miljö-hälsa	-111	-485	-485	0	14
Räddningstjänst och totalförsvaret	-6 697	-8 218	-8 218	0	-7 841
Skolskjutsar	-5 091	-8 667	-6 467	2 200	-7 313
Färdtjänst	-1 016	-1 913	-1 113	800	-1 048
Kollektivtrafik	-58	-535	-235	300	-21
Gemensamt	-19 666	-23 203	-26 353	-3 150	-23 117
Facklig	-519	-800	-650	150	-846
Pers främj åtgärder	-557	-1 000	-800	200	-729
IT	-6 312	-7 574	-7 274	300	-8 690
Företagshälsovård	-337	-550	-450	100	-285
Summa	-42 612	-56 066	-54 966	1 100	-52 518

Belopp är i tkr.

Prognosen är ett utfall för nettokostnaderna för helåret på 54 966 tkr vilket är 1 100 tkr bättre än budgeterat. Prognosen har försämrats med 2 400 tkr jämfört med föregående prognos per augusti och beror främst på avvecklingskostnader för personal. Dessa kostnader finns på gemensam verksamhet ovan.

För övriga verksamheter ovan så är det endast mindre förändringar i prognoserna jämfört med augusti.

Bildnings- och omsorgsnämnden

Verksamhet	2017				2016
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget * nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall nettokostnad helår
Förskola	-45 698	-57 071	-56 771	300	-46 565
Fritidshem	-14 431	-19 089	-17 989	1 100	-14 355
Grundskola F-9	-83 693	-108 870	-104 770	4 100	-88 265
Gymnasieskola	-28 612	-36 705	-36 405	300	-35 199
Vuxentutb	-1 166	-2 536	-2 136	400	-1 999
Fritid/kultur	-6 330	-9 465	-9 465	0	-7 890
Äldreboende	-32 112	-39 994	-40 394	-400	-40 027
Hemtjänst o korttid	-19 697	-24 118	-23 718	400	-22 291
Hemsjukvård mm	-11 240	-13 038	-13 338	-300	-12 669
Funktionsnedsättning	-37 168	-39 357	-42 757	-3 400	-37 161
IFO	-24 734	-27 081	-32 981	-5 900	-24 671
Flykting	3 981		2 200	2 200	
Gemensamt	-2 043	-3 670	-2 270	1 400	-3 061
Nämnden	-756	-948	-948	0	
Måltid och lokalvård					-18 119
Summa	-303 699	-381 942	-381 742	200	-352 270

Belopp är i tkr.

* Helårsprognos efter beslutad fördelning av tilläggsanslag

** Budget efter tilläggsanslag

*** Särredovisning nettokostnad Flykting fr o m aug 2017

****Särredovisning nettokostnad Nämnden fr o m aug 2017

Förskola

Verksamheten förskolan prognostiserar ett överskott på 300 tkr på helåret efter tilläggsanslag. Utan tilläggsanslag är detta en försämring sedan augusti med -200 tkr. Den största delen beror på färre sålda platser än prognos i augusti och jämfört med vårterminen vilket ger lägre intäkter. Verksamheten har haft hög korttidssjukfrånvaro i september-oktober, vilket ökat personalkostnaderna.

Fritidshem

Verksamheten fritidshem prognostiserar ett positivt resultat på 1 100 tkr. Det prognostiserade resultatet är oförändrat jämfört med delårsbokslutet.

Grundskola F-9

Verksamheten grundskola prognostiserar ett positivt resultat på 4 100 tkr på helåret. Detta är en försämring sedan augusti med -100 tkr. Personalkostnaderna har ökat pga. hög korttidssjukfrånvaro och ökad andel elever i behov av stöd. Frånvaron fanns redan i augusti men ersättare har inte funnits att tillsätta förrän nu.

Gymnasieskola

Gymnasiet prognostiserar ett positivt resultat på 300 tkr på helåret efter tilläggsanslag. Detta är en förbättring jämfört med delårsbokslutet. Förbättringen beror på lägre kostnader för köpt gymnasiesärskola.

Vuxenutbildning

Verksamheten prognostiserar ett positivt resultat på 400 tkr på helåret. Detta är en försämring jämfört delårsrapporten med -200 tkr. Är något fler studerande än prognosticerat vilket sänkt prognosen något.

Fritid/kultur

Fritid och kultur prognostiserar ett nollresultat för helåret. Prognosen är oförändrad jämfört med delårsbokslutet.

Äldreboende

Prognosen för verksamheten är ett underskott med -400 tkr för 2017. Orsaken till detta beror på ett ökat omvårdnadsbehov dag- och nattetid. Verksamheterna arbetar aktivt med att i större utsträckning samarbeta mellan avdelningarna genom översyn och planering av bemanning och schema.

Hemtjänst o korttid

Prognosen för verksamheten totalt är ett positivt resultat på + 400 tkr 2017. Hemtjänstverksamheten beräknar ett underskott med -600 tkr för 2017. Personalkostnaderna är högre än budgeterat på grund av fler brukare med större vårdbehov. Hemtjänsten verkställer bland annat två SoL-beslut av assistanslikande karaktär som innebär bemanning dygnet runt samt viss dubbelbemanning. Hemtjänsten har en större geografisk spridning av sina ärenden, vilket leder till ökade resekostnader.

Korttiden beräknas göra ett positivt resultat med + 500 tkr, detta beror bl.a. på sålda platser till annan kommun.

Hemsjukvård mm

Prognosen för hemsjukvården i kommunen är ett underskott med -300 tkr för 2017. Underskottet beror på en allt större volymökning inom funktionsnedsättning. Detta leder till ökade personalkostnader och också ökade kostnader avseende hjälpmedel.

Funktionsnedsättning

Prognos för verksamheten för 2017 är ett underskott med -3 400 tkr efter tilläggsanslag på + 3 900 tkr. Detta beror främst på verksamheten personlig assistans som har ett underskott på -3 200 tkr. Ökning p.g.a. ytterligare ärende med osäkerhet avseende ersättning från Försäkringskassan.

Se notis nedan.

Verksamheten har som förväntat haft en ökning av köpta platser, samt extra ordinära kostnader avseende boende, totalt en ökning av kostnaderna sedan juli på 1 400 tkr. Det egna boendet och daglig verksamhet ligger f.n. i balans.

Notis – Personlig assistans

Övervältring av kostnader för personlig assistans

Sedan 2009 har ett antal domar i Högsta förvaltningsdomstolen lett till att praxis ändrats i Försäkringskassans bedömningar av vilka personer som har rätt till personlig assistans. Förutom att detta skapat osäkerhet och oro hos de assistansberättigade har det medfört att kommunerna fått ta över ansvaret för ett antal personer som tidigare fått personlig assistans från Försäkringskassan.

Fram till 2015 beräknades den ökade kostnaden för detta till 2 miljarder för kommunerna. Sedan 2016 har restriktiviteten ökat ytterligare som en följd av nya domar. Det innebär att kommunerna har fått ta över ansvaret för ytterligare personer. Den beräknade merkostnaden för kommunerna som en följd av detta var 2016 och 2017 är sammantaget cirka 1,2–1,5 miljarder kronor.

IFO

Prognos för verksamheten för 2017 är ett underskott på -5 900 tkr. En förbättring sedan augusti med 350 tkr. Underskottet finns framförallt inom myndighetsenheterna och beror främst på köpt verksamhet för barn och unga, samt vuxna missbrukare. Den kraftiga ökningen i verksamheten hade under mars och april planat ut under sensommaren och hösten med minskade kostnader som följd. Verksamheten har också omplacerat barn & unga till kommunens egna familjehem, enligt brukarnas behov vilket minskar kostnaderna för köpta platser.

Flykting

Som vid delårsbokslutet gör vi en uppdelning av IFO där flykting redovisas separat. Enligt försiktighetsprincipen och en osäkerhet kring kostnader inför framtiden redovisar vi en positiv prognos för verksamheten flykting med + 2 200 tkr, det positiva resultatet avser framförallt återsökningar för 2016. I särredovisningen av flyktingmedel ingår de ersättningar som kommunen erhåller dels för mottagandet av ensamkommande barn, dels för mottagandet av kommunanvisade nyanlända.

Måltid o Lokalvård

Verksamheten finns numera under Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Gemensamt

Verksamheten beräknar ett positivt resultat på 1 400 tkr för 2017 efter tilläggsanslag på 1 100 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet	2017				2016
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	Utfall Nettokostnad helår
Nämnden	-593	-730	-730	0	-739
Fys. teknisk planering	-4 528	-9 244	-8 342	800	-3 954
Gator och vägar	-5 797	-7 857	-7 847	0	-8 766
Parker	-2 634	-2 877	-2 824	0	-2 976
Idrottsanläggningar, bad	-182	-190	-190	0	-290
Miljö- och hälsoskydd	-2 090	-2 317	-2 217	0	-2 444
Bostadsanpassning	-1 024	-1 400	-1 400	0	-1 146
VA	1 222	-1 645	-1 533	400	-206
Avfall	-1 236	33	0	0	941
Gemensamt, fastighet	-1 974	-3 327	-2 451	700	-3 708
Gemensamt, övrigt inkl fordon	-3 478	-3 247	-4 178	-700	-3 368
Kost och lokalvård	-277	0	-200	-200	
Summa	-22 591	-32 801	-31 912	1 000	-26 656

Belopp är i tkr.

I och med att samtliga lönejusteringar är klara så har den centralt budgeterade löneökningssporten fördelats per nämnd, för samhällsbyggnadsnämnden innebar detta att budgeten ökade med 581 tkr till 32 801.

Utfall och prognos:

Inom fysisk och teknisk planering förväntas överskott på grund av vakanta tjänster under främst första halvåret.

Nettokostnaderna avseende gator och vägar ligger lägre än 10/12-delar eftersom vägbidrag ännu inte är utbetalda.

VA-s nettokostnader förväntas bli lägre än budget, anledningen är högre avgifter än beräknat samt lägre kapitalkostnader. En diskussion om hur överskott inom VA ska hanteras pågår.

Inom avfall utreds en eventuell ersättning med entreprenaden tillsammans med Marks kommun. I denna prognos har inte eventuella merkostnader beaktats.

Inom fastighetssidan förväntas ett överskott trots omfattande underhållsarbeten på flera objekt, lägre kostnader förväntas för energi- och kapitalkostnader.

Inom gemensamt har det vid återlämnande av fordon visat sig att restvärdet bedömts vara lägre än förväntat vilket medfört högre kostnader.

Kost och lokalvård är intäktsfinansierad genom intäkter från främst Bildnings- och omsorgsnämnden, de budgeterade kostnaderna är för kost 17 600 tkr och för lokalvård 6 700 tkr.

Avseende kost så köper föräldrakooperativet Gadden inte längre mat från kommunen från och med höstterminen, detta innebär ett bortfall på intäkter som måste hanteras inom måltidsorganisationen. Förväntat underskott avser utökad volym avseende både antal portioner som städytor.

Investeringar

Verksamhet	t o m	budget	prognos
Park, fritid			
Skatttegårdsparken	2 975	2 500	3 200
Tingshusparken		300	300
Malmgården		242	0
Gata			
Kommunala gång & cykelvägar		1 500	100
Gång- och cykelväg Gesebol	603	1 844	603
Gång- och cykelväg, Brandshed		6 000	300
Gång- och cykelväg, Göteborgsvägen m m		3 000	0
Olsfors fardämpande åtgärder		200	0
GC- väg Göteborgsvägen (Malmgården)		2 315	0
Fastighet			
Allaktivitetshuset	6	164	164
Bollebygdsskolan åk f-6	23 277	25 824	25 824
Söråns förskola uppvärmning	160	1 500	1 500
Ungdomsråd, multiarena		500	0
Ny skola, förskola, idrottshall	61	5 000	200
Boende LSS		13 000	0
Strategiska mark- och fastighetsförvärv	7 782	10 000	10 000

HVB – hem	5 716	10 000	10 000
Mark Fjällastorp	10 000	10 000	10 000
Solviken	3 485	3 485	3 485
Samhällsbyggnadsnämnden			
Fiber		600	200
Årligt anslag reinvesteringar	253	1 200	600
Övriga nämnder			
Bildning- och omsorgsnämnden	644	1 300	1 300
Kommunstyrelsen	935	1 600	1 100
Delsumma skattefinansierad verksamhet	55 897	102 074	68 876
Renhållning			
Åtgärder på Råssa ÅVC	381	9 070	1 000
Va			
Ny vattentäkt och verk Töllsjö	76	862	862
VA-plan	65	605	605
Övervakningssystem VA-verken	585	705	705
Reinvesteringar VA-nät	2 221	4 000	3 000
VA-åtgärder Malmgården		714	0
Delsumma intäktsfinansierad verksamhet	3 328	15 956	6 172
Exploateringar			
Tyftet 1	-540	0	-540
Bergadalen 1	-1 734	0	-2 100
Malmgården	559	4 411	2 500
Malmgården, intäkt		-6 000	0
Exploatering Bergadalen etapp 2 o 3 kostnad	592	2 000	1 000
Tyftet 2	331	6 182	2 000
Grönkullen/ Getabrohult	84	6 834	500
Kråketorp / Kulla		1 000	1 000
Exploatering ny stadsdel		5 000	0
Diverse plankostnader	507	1 000	600
Summa exploateringar	-201	20 427	4 960
Totalsumma	59 024	138 457	80 008

Investeringsarna avser dels de objekt som budgeterades i samband med årsbudgeten, dels sådana objekt som ombudgeterades av fullmäktige i april 2017 eftersom de av olika anledningar inte fullgjordes i sin helhet under 2016 samt projekt som tillkommit under året efter beslut i fullmäktige.

Skattegårdsparken förväntas bli dyrare än förväntat när anbuden kommit in, detta kompenseras av lägre kostnader för GC-vägar eftersom inga medel inkommit från Trafikverket, ny ansökan kommer göras 2018. (Avser Frejas väg – Övregårdsvägen)

GC-väg Göteborgsvägen (Flugger) beräknas inte påbörjas under året.

De olika momenten under projekt Malmgården förväntas i huvudsak genomföras under 2019.

Tingshusparken påbörjas under hösten, medel finns avsatta även 2018.

Avseende GC-väg Brandshed har förvaltningen fått ett utredningsuppdrag om förutsättningarna att bygga i kommunal regi utan statliga medel, en del utredningskostnader kan belasta projektet under året.

Bollebygdskolan kommer färdigställas under året, i nuläget beräknas totalkostnaden för hela projektet till 120 mnkr, dvs 4 mnkr lägre än den ursprungliga kalkylen. Kostnaden inkluderar även iordningsställande av förskola och lokaler för kulturskolan.

Avseende nya skolan kommer projektet formaliseras under hösten, en del utredningskostnader kan belasta projektet under året.

Boende LSS beräknas i nuläget inte påbörjas förrän 2018, en plan är på samråd och en upphandling behöver ske före byggstart.

Startegiska mark och fastighetsförvärv beräknas uppgå till minst 10 mnkr, förvaltningen förbereder en skrivelse om extra medel för att möta det stora behovet av boende, hittills bokförda projekt avser ombyggnad Gula Huset, inköp av fastighet Olsfors (planeras säljas till Bollebo) samt mark i Töllsjö.

Fullmäktige medel för anläggning av någon form av multisportarena i nära dialog med ungdomsrådet. I nuläget är det oklart när detta verkställas.

Fiber avser medel för samförläggning där framförallt Vatttenfall marklägger.

Åtgärder på Råssa kommer medel överföras till 2018 eftersom, projektet har även visat sig dyrare än beräknat vilket innebär att fullmäktige kommer ta ställning till utökad budget.

Projektering Bergadalen 2 påbörjades under sommaren gemensamt med etapp 3 för bättre ekonomi.

Tyfter 2 är utbyggt, projektet kommer bli billigare än beräknat. Under september – oktober inbetalades totalt 12 handpenningar för tomter.

Diverse plankostnader avser diverse åtgärder som underlag för kommunala planer, t ex avseende buller och trafik.